

Vergaderjaar 2019–2020

35 300 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2020

Nr. 4

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 september 2019

Inleiding

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister voor MZS en de Staatssecretaris van VWS, de VWS-monitor september 2019 aan¹. Het doel van de VWS-monitor is om meer inzicht te krijgen in de staat van de volksgezondheid en zorg in Nederland. Dit gebeurt door middel van een aantal kernindicatoren die over een langere termijn een beeld geven. Tot op heden werd voor de VWS-monitor vooral gebruik gemaakt van indicatoren die afkomstig waren van de Staat van Volksgezondheid en Zorg. In deze kabinetsperiode zijn echter verschillende actieprogramma's gelanceerd en zijn er hoofdlijnakkoorden gesloten die ook relevante indicatoren bevatten die inzicht kunnen bieden. Daarom heb ik besloten om in de bijgevoegde VWS-monitor ook indicatoren op te nemen die nu zijn opgenomen in de beleidsagenda van de ontwerpbegroting 2020 van VWS en onder meer afkomstig zijn uit de huidige actieprogramma's.

Met deze brief en de VWS-monitor kom ik voorts tegemoet aan twee toezeggingen die ik heb gedaan tijdens het wetgevingsoverleg d.d. 18 juni 2019 over het jaarverslag 2018 van VWS om de VWS-monitor meer in samenhang te brengen met de VWS-begroting en actieprogramma's (Kamerstuk 35 200 XVI, nr. 18). Daarnaast heeft u tijdens dit overleg verzocht om een nadere toelichting op de opgenomen indicatoren. Om een afdoende toelichting te geven op de gedane aanpassingen in de bijgevoegde monitor heb ik besloten om deze twee maal per jaar separaat aan uw Kamer te sturen, tegelijk met de ontwerpbegroting en het jaarverslag.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

De VWS-monitor

De afgelopen jaren was een overzicht van doelstellingen en indicatoren in de begrotingsstukken opgenomen, maar werd voor de waarden verwezen naar een aparte website. De integrale VWS-monitor was daarmee via deze website² beschikbaar. Deze website blijft in de lucht om zo de versie ook digitaal te behouden. Vanwege de wens om een afdoende toelichting te ontvangen is er voor gekozen om de monitor separaat toe te sturen.

De tweede toezegging betreft het (voor zover mogelijk) opnemen van relevante indicatoren uit de actieprogramma's in de VWS-monitor, zodat er meer samenhang ontstaat tussen actieprogramma's, de VWS-monitor en ook de begroting en jaarverslag (begrotingsstukken). Het actieprogramma «Zorg voor de Jeugd» werd daarbij expliciet genoemd. Om aan deze toezegging te voldoen is een aantal wijzigingen doorgevoerd in de VWS-monitor:

- Diverse indicatoren die in de beleidsagenda van de ontwerpbegroting 2020 van VWS zijn opgenomen, zijn ook toegevoegd aan de VWS-monitor. Het betreft indicatoren uit de programma's die reeds voldoende geoperationaliseerd zijn en een meerjarig karakter hebben en daarmee passen in de doelstelling van de VWS-monitor om voor een langere termijn een beeld te schetsen van de zorg.
- De eerdere dubbelingen zijn verwijderd. Het betreft onder meer de indicatoren onder de thema's «betaalbaarheid» en «betrokken samenleving» die in de fasen «beter worden», «leven met een chronische ziekte en beperking» en «zorg in de laatste fase» driemaal werden gebruikt. Deze zijn zo goed mogelijk toebedeeld aan één van de kwadranten.
- Tot slot zijn enkele indicatoren geschrapt omdat de waarden verouderd zijn en er niet voorzien is in actualisering in de nabije toekomst. Ook daar waar de toevoegingen vanuit de beleidsagenda en de beleidsprogramma's inhoudelijk overlappen met de eerder gebruikte indicatoren, zijn deze geschrapt. Zo wordt voor de indicator «het aandeel BBP besteed aan zorg» nu gebruik gemaakt van OECD-cijfers zoals ook in de beleidsagenda gebeurt. Door gebruik te maken van de internationaal gangbare definitie van zorguitgaven kunnen deze worden vergeleken met die van andere landen.

Daarnaast is in een aangenomen motie gevraagd om in de voortgangsrapportage van «Werken in de zorg» een tiental parameters op te nemen met betrekking tot «anders werken in de zorg». Dit zal worden uitgewerkt in de volgende voortgangsrapportage van het actieprogramma die uw Kamer komende november zal ontvangen en is daarmee nog niet beschikbaar voor deze versie van de VWS-monitor.

In de tabel bij deze brief is aangegeven welke indicatoren uit de actieprogramma's en de beleidsagenda van de ontwerpbegroting 2020 van VWS zijn toegevoegd aan de VWS-monitor.

Tot slot

Ik vertrouw erop dat ik met de aanpassingen aan de VWS-monitor en de daarbij behorende wijzigingen in de VWS-begroting voldoe aan uw verzoek om meer samenhang te creëren tussen de actieprogramma's, de begrotingsstukken en de VWS-monitor. Ik streef er met deze wijzigingen naar om de resultaten van het VWS-beleid meer navolgbaar te maken.

² <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-volksgezondheid-welzijn-en-sport/kerncijfers-gezondheidszorg>.

De VWS-monitor en de opgenomen set van indicatoren zullen wij doorlopend bezien op hun relevantie. Daarom onderstreep ik de noodzaak om er een continu proces van te maken waar ik u ook van harte bij wil uitnodigen om mee te denken, zoals dat in de eerdere fase van de totstandkoming van de VWS-monitor ook is gebeurd.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge

Tabel: Toevoegingen aan de VWS-monitor

	Toegankelijkheid	Kwaliteit	Betaalbaarheid	Betrokken samenleving
Algemene levensfase overstijgende thema's		Verschil in levensverwachting in goed ervaren gezondheid tussen hoge en lage SES	Zorguitgaven brede definitie (€ mld.)	Percentage medewerkers binnen zorg en welzijn dat (zeer) tevreden is Percentage medewerkers binnen jeugdzorg dat (zeer) tevreden is Medewerkerstevredenheid verpleeghuiszorg Percentage medewerkers binnen zorg en welzijn dat vindt dat ze goed toegerust is Instroom in de opleidingen zorg en welzijn mbo, hbo en wo
Zorg rond de geboorte		Percentage vroeggeboorte en/of laaggeboortegewicht (BIG2)		
Gezond blijven		Roken (volwassenen) Overmatig drinken (volwassenen) Overgewicht (volwassenen) Aantal verloren gezonde levensjaren ten gevolge van voedselinfecties		Tevreden met sportfaciliteiten in de buurt
Beter worden	Gemiddelde wachttijd in weken basis – en gespecialiseerde ggz	Passende jeugdhulp (Traject eenzijdig door cliënt beëindigd) % herhaald beroep bij begin traject jeugdhulp	Groei eerste lijn t.o.v. groei tweede lijn	
Leven met een chronische ziekte en beperking		Cliënttevredenheid verpleeghuiszorg		Personen met een verstandelijke beperking die (on)betaald werk doen
Zorg in de laatste fase		Percentage 75-plussers met een goede kwaliteit van leven		